

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Onderwijsdebat

Seggeren, A.F. van

Citation

Seggeren, A. F. van. (2008). Onderwijsdebat. *Bestuurskundige Berichten*, 23(3), 14-15. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3211719>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3211719>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Onderwijsdebat

Door Albertje-Femke van Seggeren

Op 14 mei jl. organiseerde de opleidingscommissie (OLC) van bestuurskunde voor alle studenten en docenten een onderwijsdebat. De opleidingscommissie, bestaande uit drie studentleden en drie stafleden, geeft advies over allerlei lopende onderwijszaken, zoals het onderwijsprogramma. De studentleden van deze commissie vertegenwoordigen hierbij alle studenten van bestuurskunde. Tijdens het onderwijsdebat kregen de studenten en ook docenten de kans om hun mening over het huidige onderwijs te geven en met elkaar in discussie te treden. Ook mogelijke verbeterpunten kwamen naar voren tijdens het debat.

De OLC wilde met het debat bereiken dat er meer studenten zich er van bewust worden dat er de mogelijkheid tot inspraak bij het onderwijs is. Studenten zijn nauwelijks op de hoogte van het bestaan van de opleidingscommissie. Door je problemen bij de OLC aan te kaarten, kun je meer doen als student dan alleen maar klagen.

Het debat vond plaats met medewerking van de docenten Mark Rutgers, David Lowery, Toon Kerkhoff en Arco Timmermans. Laatstgenoemde was bereid om het debat tussen de studenten en deze docenten te leiden. Het debat verliep aan de hand van drie vragen waar eerst een docent op reageerde en daarna studenten de kans kregen om te reageren.

Zesjes?

De eerste vraag die werd voor gelegd aan prof. Lowery: 'Heerst er binnen de opleiding bestuurskunde een "zesjes"-cultuur?' Lowery, met een Amerikaanse achtergrond, had hier een duidelijke mening over. Hij constateerde tijdens zijn werkgroepen dat de studenten heel erg niet geïnteresseerd lijken. Achterover hangen en vooral geen vragen stellen is volgens hem de tendens. Maar echter als ze persoonlijk langs komen, blijken studenten vragen te

hebben en geïnteresseerd te zijn in de stof. De studenten lijken huiverig om op te vallen tijdens het college, waarschijnlijk vanwege de weinige waardering van de medestudenten hiervoor. Lowery vroeg zich af waarom er hier een dergelijke cultuur is. Jessie Post reageerde als eerste student op deze vraag. Volgens haar heerst er daadwerkelijk een 'zesjes' cultuur bij de bestuurskundestudenten. Jessie ziet in haar omgeving studenten, die liever niet hard werken voor hun studie of die hierin willen uitblinken. Ook de andere aanwezige studenten hadden een reactie klaar bij deze vraag. Voor velen was 'ja' het

“Gemotiveerde studenten kunnen ook zelf meer van hun studie maken dan anderen.”

antwoord op de vraag. Volgens hen wordt het de studenten te gemakkelijk gemaakt. Met erg weinig inspanning is het nog steeds mogelijk om een zes te halen. Eén student merkte op dat wanneer een student een afgemaakte opdracht inlevert, ondanks dat de opdracht inhoudelijk weinig voorstelt, altijd een zes zal krijgen. Missen de studenten bestuurskunde de uitdaging die docenten moeten creëren? Verschillende studenten benadrukten dat de houding van de studenten ook beantwoord wordt met passiviteit van docenten. Docenten

bieden maar weinig stimulans en inspiratie om uit te blinken in je studie. Door een derdejaarsstudent werd opgemerkt dat haar jaar erg negatief wordt benaderd door de docenten. Als voorbeeld noemt ze de vragen die tijdens een werkgroep worden gesteld aan de studenten, deze zijn te simpel waardoor studenten er geen uitdaging in zien. Eerstejaars studenten zijn ook van mening dat de studie niet uitdagend is en er weinig verdieping is tijdens het eerste jaar. Er wordt een standaard versie van een paper van hen verwacht. Uit eigen interesse verdiepen in een onderwerp wordt

eerder door docenten afgestraft dan gestimuleerd. Dit blijkt ook weer uit de becijfering van docenten, het is net zo lastig om een hoog cijfer te halen als het is om een onvoldoende te halen. Studenten zien graag dat extra inzet wordt beloond, net zoals dat zij een laag cijfer respecteren wanneer er minder aandacht aan een vak is besteed. Mark Rutgers merkte op dat de aanwezige studenten ongetwijfeld tot de meer gemotiveerde behoren en bereid zijn om harder te werken. Gemotiveerde studenten kunnen ook zelf meer van hun studie maken

dan anderen. Volgens hem is een probleem dat je pas een paar jaar na je studie merkt wat je hebt gemist. Hij noemt het voorbeeld van twee oudstudenten, een gemeentesecretaris en een beleidsambtenaar. De beleidsambtenaar bekende tegenover Rutgers dat zij alle vakken had gehaald op basis van de uitreksels, terwijl de gemeentesecretaris zei dat bestuurskunde zijn basis was en hij nog vaak bestuurskundeboeken uit de kast pakte.

Theorie versus Praktijk

Na ruim de tijd te hebben genomen voor deze eerste vraag, die bij velen allerlei reacties opriepen, stelde Arco Timmermans de volgende vraag: 'Is er een juiste balans is tussen theorie en praktijk binnen bestuurskunde?' Praktijk kan hier op verschillende manieren worden opgevat. Het opdoen van praktische vaardigheden is één kant hiervan. Wordt hier genoeg aandacht aan besteed? Of is dat niet nodig? En de andere kant is de bestuurskundige praktijk, verkrijgen studenten voldoende werkervaring tijdens hun studententijd? Mark Rutgers gaf op deze vraag als eerste een reactie. In zijn opinie, is bestuurskunde in Leiden een academische opleiding waar de nadruk op onderzoek ligt en het bijbrengen van analytisch denken. De 'praktijk' kun je meekrijgen als student door middel van nevenactiviteiten tijdens je studie, zoals bij de commissies van de B.I.L..

Wieke Pot kreeg voor de studenten de eerste kans om te reageren. Volgens haar is er een goede balans tussen theorie en praktijk. Zij noemt RPA II als voorbeeld, waar de wetenschap wordt gecombineerd met het leren gebruiken van Excel. Alleen is er volgens haar een te groot verschil tussen de bachelor en de master. In de master worden studenten alleen getoetst op papers en presentaties, terwijl in de bachelor het aantal papers door de jaren heen afneemt. Ook andere studenten in de zaal reageerden hier op dat de praktische vaardigheden onderbelicht zijn tijdens

de studie. Tijdens het eerste jaar van je studie heb je constant werkgroepen en wordt je de basis geleerd. Maar vanaf het tweede jaar zijn er bijna geen werkgroepen en voeren de tentamens de boventoon. Het aantal te maken papers vermindert wat de verdieping van de vakken niet bevordert. Tijdens een academische studie zijn dit de kwaliteiten die je als student moeten aanleren: kritisch leren nadenken, schrijven, presenteren. Op de vraag over de mogelijkheid tot ontplooiing van buitenland/bestuurservaring versus het studieprogramma, werd gereageerd dat

“De 'praktijk' kun je meekrijgen als student door middel van nevenactiviteiten tijdens je studie, zoals bij de commissies van de B.I.L..”

dit al voldoende gebeurt. De vrije keuze ruimte in het eerste semester van het derde jaar geeft studenten de mogelijkheid om werkervaring op te doen zonder studievertraging. Ook vinden studenten dat er voldoende stimulans en mogelijkheden zijn om jezelf te ontplooien door nevenactiviteiten.

Onderzoeksuniversiteit

Afsluitend bleek dat studenten zich ervan bewust waren van de Leidse inslag: de onderzoeksuniversiteit. Ook een aantal studenten had daarom juist specifiek voor Leiden gekozen. Na al een erg zinvolle discussie te hebben gehad, was er nog een vraag die de opleidingscommissie graag aan de studenten en de aanwezige docenten wilde voorleggen. Want waarom hebben wij een blokkensysteem? En welk systeem zou voor een optimale versie van bestuurskunde zorgen? Het blokkensysteem of een semestersysteem? Toon Kerkhoff, de aanwezige promovendus en werkgroepdocent voor eerstejaars, reageerde hier als eerste op. Toon Kerkhoff gaf aan dat het blokkensysteem niet erg geliefd is bij studenten, maar ook niet altijd als ideaal wordt beschouwd door docenten. Kleine vakken

betekenen voor de docent vaak meer voorbereiding en administratie en minder tijd om daadwerkelijk aan een onderwerp toe te komen. Een gevolg daarvan is dat de verhouding tussen kwaliteit en kwantiteit onder druk komt te staan en dat je als docent vaak gedwongen wordt keuzes te maken tussen de grote lijn vasthouden en af en toe uitdiepen tot in detail of diep in de stof gaan en de grote lijn overlaten aan de hoorcollegedocent. Vaak is het schipperen tussen deze twee. Meer tijd zou goed zijn om ook in de werkgroepen beide lijnen

voldoende aandacht te geven. Maar naast de nadelen zijn er ook voordelen, de studenten krijgen meer mogelijkheden om het benodigde aantal punten te halen. Ook krijgen de studenten met het blokkensysteem meer vakken waardoor studenten van meer verschillende vakgebieden kennis krijgen.

Hierna merkte een studente nog wel op dat het huidige systeem een duidelijk knelpunt had in de overgang van december naar januari. Docenten moeten in de kerstvakantie de tentamens nakijken, wat kan leiden tot late bekendmaking van cijfers. Als dan onverwacht een student een onvoldoende blijkt te hebben, dan kan hij zich nog maar slecht voorbereiden.

Het onderwijsdebat was, ondanks een lage opkomst, een erg zinvolle bijeenkomst. Studenten en docenten hebben van gedachten gewisseld over het onderwijs en over waar nog mogelijke verbeterpunten liggen voor het onderwijs.